

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dediçat ab preferència al desarrrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS • SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona . . . Ptas. 2 trimestre
 Fora ciutat . . . » 2 »
 Los suscriptors del interior reben les obres del
 folletí encuadernadas : : : : :

DIRECTOR
 D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 Carrer de las Cabras, 13, 2° (Bussó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
 Los números atrassats son al mateix
 preu y sense folletí : : : :

NOSTRES ACTORS CÓMICHS

JOAQUIM MONTERO

Tinch gracia, gran experiençia
 y altres qualitats molt varias.
 Ningú 'm fa la competencia...
 recordin en *Palauardias*
 del *Somni de la Ignocència*.

(De fotografia
de Xatart)

XVI Petit Concurs

CONVOCATORIA ESPECIAL

(Vege's lo número 188)

S'han rebut las composicions corresponents als números 15, 16, 19, 24, 33 y 37.

Per lo tant, hi han pres part totes las que varen convocarse.

Al número vinent se farà públich lo Fallo definitiu.

Discurs Presidencial
 del Certamen Humorístich «La Seba»
 celebrat aquest any

Encar no fa un any, *La Seba* reunia, com avuy, á infinitat de personas coneigudas, amants del humorisme y de la sàtira, per celebrar la festa anyal en la que demostra que el cultiu del *lunx saturà*, plat de molts fruitas que 'ls pagans oferien á la deessa Ceres, no ha mort, ans al contrari, cada any trova nous poetas que senten afició y cultivan aquets gèneros literaris; poetas que 's congregan sota el dosser d' ahont fuigen per sempre las trifulgas de la vida, els mal-de-caps de la lluya per la existència, las penes que en nostre cor hi nian y ahont la franca y espontànea rialla hi té son reyalme.

Avuy, al igual que aquell jorn de que vos hi parlat, ens trovém reunits pera repartir els premis á tots aquells que han sigut mereixedors de tals, en la lluya ahont las armas son plomas y ahont la alegria y el bon-humor hi regna; lluytas, no com las de la Edat Mitja, edat de torneijos y de guerres, sino aquellas altras

ahont no hi valen ni las espasas ni las llanças y ahont els pinxos d' ales-hores hi farían un paper molt trist. Perdonemlos el mal gust que tenian la gent del ferro y celebrem la festa á iniciació de las iniciadas en la cort del rey D. Joan, aymador de la gentilesa.

Fins fa pochs anys eran postergadas d' aquesta festa tota classe de trevalls satírichs ó humorístichs, com si els poetas y escriptors satírichs no beguessin també en la font de Hipocrene y com si durant la nostra curta estada en el planeta terra estessim sempre cap-ficats y tristes, nostalgichs y melancólichs ¿no sentim, encar que poch, á la gentil alegria trucar á las portas de nostra casa? ¿per ventura, ens passém la vida plorant? si aixís fora, pobre Rabelais que 'ns digué: *le rire est propre de l'homme* ó be aquella altre frase de un filosop que digné que l' home era: *animal ridendo capax*. Abraixó no podem estarhi conformes perque si aixís fos, cereuhen vostés que veuriām pel nostre voltant á gent trista, melancólica, hipocòndrica? cereuhen vostés que 'ls inglesos sabrian el que es *spleen*? Si nosaltres fossim *animal ridendo capax* fugirian del nostre pensament las cosas tristes, sentimentals, els dramas y tragedias no tindrian admiradors, solsament el vaudeville ó el sayñete dominaria en la escena; la elegia fora expulsada dels géneros literaris per la sàtira, mes com per poder disfrutar ab més gust de una cosa bona, es precis saber ó coneixer la dolenta, com la amor no pot existir sens l' odi, el bé sens el mal, aixís tampoch pot existir la alegria eternamente, es precis que á voltas sia rellevada per la seva enemiga, la tristesa. Si quan empreném el viatje al tenebrós pais del silenci, al més enllá á aquell lloch ahont tothom hi fa via y ningú torna; si contessim las horas en què havem gosat de alegrías y totas aquellas horas en que havem sofert tristesas, veuriām que aqueixas superan á aquellas, quedant demostrat que l' home no es *animal ridendo capax*.

Per dos països, molt diferents l' un del altre, passém durant el transcurs de la nostra vida; lo un, de terreno fangós, de cel plomís, de días sense sol, camins y viaranys plens d' esquerdots y esberzérs, fullas secas y flors marcidas, arbres pelats y vent de tramontana; la vegetació solsament produheix caléndulas y convòlvulas, jaras y julianas, mirtilos y hortigas, sasafrás y serpentaria; 'ls rius que hi corren son: el del *spleen* y el del mal-humor, formats per aguas corrompidas que portan los miasmas que secan el cor de tots aquells que per allí passan, els llachs de la tristesa y de la melancolia reben las aguas dels rius ja citats; las montanyas son ermas, pedregosas, sens camins, formant la cordillera de

las penas; tot aquest conjunt, tota aqueixa cosa, fa que el mortal que hi penetra 's recordi del terrorífich *lasciate ogni speranza*, del Dante.

Pero al costat de aquest hi trovém un paisatje totalment cambiat, different, hermós paisatje que comensa prop de la cova de la del Bon-humor y acaba al peu de la montanya del Llivertinatje; aquest es el país de la alegria, país en quals fronteras teixidas per olorosas flors treuenen de nostres cors las penas que hi nian; en la porta de entrada hi trovarém á un nano, gerperut del devant y del derrera, cobert son cap per un gorro-trigi adornat ab cascabells, ell vos indicarà 'ls camins y viaranys de aquest lloch, camins plens de olorosas flors, arbres de sombra y de fullatje vistós, de vegetació pròdiga, no hi trovareu passioneras ni cicuta, adormideras ni sempre-vivas, sino que 'ls clavells y rosas, violas y nephentas creixen per las voras dels pasejos enviant sa delicada olor als viatjans que per lli passan. Las murmuradoras fonts del Bon-humor y del Bullici formant rejolins de transparent aygua van á parar al llach del Plaher; si per allí hi passeu, la deesa Hebe vos oferirà un vas d' aqueix líquit, accepteulo, pero procureu sempre deixarne un xich per el jorn de demà jay d' aquell, que apura tota l' aygua en una sola vegada! Del fons de las covas de la Gatsara, de la Festa y del Goig hi sentireu cants, rialles, trencaissa de copas, brindis y tota classe de sortilegis per no recordar el ahir ni pensar ab el demà; el suau oreitj que per lli corre, fa olvidar el mal; Momo vos entretindrà ab sos chistes y qüentos; Sileno, ab son caràcter alegre, sa filosofia pràctica, sa sàtira de bona llei, no insultiva ni baixa, sino alegre y franca, farà allunyar de vostre entorn tot recort trist; Bes, ab sa música vibrant vos atorollarà fins produhirvos un goig excitat; las tres Gracias vos oferirán coronas y la Fortuna vos dirigirà hermosa mirada.

Nosaltres, som d' aquells que fugim del primer paisatje, no volém res trist, volém dias ab sol, caras alegres y sonrientas, rialles y festas, som admiradors de la poesía festiva y satírica y á ella dediquém tots els nostres esforços, pera enaltirla, pera que sia tant respectada, com respectada es la elegia.

La poesía festiva es com una noya de quinze á vint anys, de cara alegre, ulls vius, galtas sonrosadas, vestint trajes clars, portant flors al pit y sempre riallera, enrahonadora, expansiva, amiga de la brometa y no cuydantse del dir del vehinat.

El seu móbil es la distracció, l' entreteniment; no es una poesía de género pensador, no entraña cap problema, cap filosofía; el xiste, el *calembour*, la paraula de doble sentit hi te son hostatje.

(Continuará)

Composició guanyadora de la Flor Natural en lo Certamen «La Seba»

Amor llaminer

LEMA: *Epistola*

Manelà, de mon cor, prenda estimada;
carmet-lo de llimó, mel, ambrosia;
amor de mon amor, péra ensucrada...
escoíta la *pistola* que t' envia
aqueell què vas jurarli una vegada
amor, fidelitat... é hipocresia.
Escóltam, y si creus que só culpable
me tanco d' aburrit, dins d' un estable.

—
¡Fa un any què no t' he vist, fa un any que ploro!
¡Un any fa, que no he vist la teva fatxa!
¡Qué s'ha fet aquell nas, nasset de lloro,
idol etern de los pillets de platxa?
¡Retorna á mí, Manela, que ja anyoro
poguer sentir del teu amor la ratxa.
¡Qué sense tu, m' es impossible l' viure
puig ne trobo á faltá aquells tips de riure!

—
¡Qué hermosos aquells temps en que jo 'm creya
volgut per una nena tan bufona!...
Perque, *cuidado*, que quan jo 't somreya
tu n' érats molt garbada... empró molt mona.
y encare qu' un soldat en tu n'hi veya,
plegats passavam més d' una hora bona.
Pensarhi solzament, me treu de tino,
ventura que encar poch jo m' hi amohino.

—
¿Ahont son aquell parell de sabatetas
que t' vaig comprá als encants de Sant Antoni?
¿Ahont son, contesta, aquellas tres pessetas
que vaig enmatllevar per tu á en Geroni?...
Segur que vas gastarlas per galetes.
¿No es vritat? ¡laminera dèl dimoni!
¡Cóm has d' arreconar, si tot t' ho gastes
per comprarte confits y comprar pastas!

—
Per més que tu no 'm dius en ta estimada
fetxa del 23 del mes que corra
que estás en un piset de rellogada,
que hi fas alguna feyna é hi vius de gorra,
ja m' ho va dir la *Pepa enfarinada*
dissapte bo-y banyantnos á la sorra.
No sé com t' has tornat, que tot m' ho tapas...
pro, ah pillo! ja sabs tu, que no m' atrapas.

—
També vareig saber, y aixó es més grava,
que ta germana gran n' era promesa
ab un vell que ab prou feyna s' aguantaba,
que va morí d' ofech... y de vellesa,
y que si no hagués mort, prest s' hi casaba
no més que per cubrir certa *rarea*.
Rarea, de la qual ella 'n blossona
y que l' enalteix molt, segons enrahonà.

Y tu, de tot aixó, ni un mot m' explicas;
es clar, com que no fas més qu' atiparte
de llamíns, y no estás may per *musicas*
que pugan més ó menys interessarte;
pro espérat, que si tu m' escrius á micas
jo t' escriuré á bossins, per fastidiarte.
Ja sabs que só molt bo, pro quan m' irrito
tirart'ho tot pel cap m' importa un pito.

—
Per més que t' vull renyar, no veig manera;
y cóm, si tan t' estimo? ¡si ets tan maca!
¡Retorna á ton Ximplici, que t' espera
oberts los brassos, neta la butxaca,
perduda l' il-lusió, buyt de mollera
y sech com fortà pell d' una petaca.
Fés'ho per mí, Manela, y jo 't prometo
que vingas com ne vingas jo t' atmeto.

—
Ja ho sabs, si vols deixar á aquell manobre
y á mí tornar, fés'ho qualsevol dia,
que aquí t' espera aquell, que encar que pobre
per darte tots los gustos no vivia,
y 't duya á passejar sempre per sobre
las fonts del *Gat*, *Trovada* y *Satalia*;
ahont esperavam qu' arribés la fosca
per cassarne algun *grill* ó alguna *mosca*...

Adios, dolç amor meu, coca ensucrada,
tortell de dos ralets, *bombó* de menta;
Adios, ma etern amor, prenda estimada,
contesta la *pistola* que t' presenta
aqueell que vas jurarli una vegada
no ferlo caurer may en cap afrenta.
¡Adios, Manela, per darrera volta!...
¡Adios... poca-vergonya y poca solta!

VICENS ANDRÉS.

NOTA HUMORÍSTICA.—Una tripulació famosa

Marsella, Génova, Milán

DEU DÍAS DE VIATJE

VII

Génova.—Palaus y carrers estrets. — Aspecte pintoresch.—Cotxeros tractables. — Museos.—Lo parch.—Urbanisació cara.—Los voltants de Génova.

Génova es una ciutat italiana en la seva forma y lo seu fondo. Lo cosmopolitisme ha passat per sobre d' ella sense deixarhi rastre gaire visible.

Es una població gran, ab molts palaus, de totes classes y colors. Palaus blanxs, palaus rojos, palaus de la família Doria, de la família Galhierza y d' un altre sens fi de familiars. Palaus municipals, palaus provincials, palaus bibliotecas, museos d' arquitectura, escultura, pintura y un altre pila de coses.

Té carrers estrets, molt estrets y altres bruts, molt bruts.

Edificada la població en la vassant d' un turó, lo desnivell entre los seus carrers es gran. Així es qu' hi han casas de vuit y nou pisos, que per un carrer son á plà terreno y per l' altre, lo nivell de la vía pública es al pis número set ó vuit. Per això hi ha un tranyia funicular que comunica la part més alta de la ciutat ab la barriada del port qu' es la més baixa, y per medi del qual se salva en cinc minutns una distància que se necessita per recorrerla á peu, salvant lo subtat desnivell del terreno, ben bé mitja hora ó tres quart.

L' aspecte de la població es bonich y típic.

Està proveïda d' un complert servei de comunicacions per medi de tramvías, omnibus y cotxes de plassa. Los cotxeros son bastant més tractables que 'ls de Marsella.

Génova es ciutat rica, dotada de bons emperdrats, bona policia urbana y perfectament iluminada per electricitat.

Los palaus son luxosos y notables; aixís per la riquesa y bellesa de la seva arquitectura, ornamentació y mobiliari, com per los tresors d' arqueologia, pintura y escultura que enclohen en los seus salons y galerias.

Lo parch de Génova consisteix ab una bonica y pintoresca cascada rodejada de jardins que comensant en la part alta de la ciutat acaban en lo punt d' unió dels carrers d' Anssaroti y Roma, las dos vías més aristocràticas de la població. En dit petit parch, que no per ser petit deixa de ser delicios, hi han tancats en gabias, dos ó tres animals d' escàs valor, com llops, ossos y algun altre tan poch raro com aquets.

En la plasseta que forman al juntarse los ca-

NOTA ARTÍSTICA

LECTURA AGRADABLE

rrers d' Anssaroti y Roma s' hi aixeca una estátua eqüestre de Víctor Emanuel.

Al altre bandada del parch, quina cascada se illumina als vespres ab llum elèctrica, s' aixeca un alt terraplé, desde l' que se domina la bonica perspectiva del port, y en lo qual hi ha un ample y preciós passeig ombrejat per plátanos de grans dimensions.

Aquest terreno, elevat com molts altres grans desnivells que hi han en la ciutat, està defensat per un groixut y alt mur de contenció que dona idea de lo costossíssima que deu resultar l' urbanisació de aquella populosa ciutat. En alguns punts per salvar aquestes notables diferències hi han grans escalinatas de més de cent esglacons.

Això mateix que en petita proporció, además de fatigós, resultaria lleitj, contribueix ara poderosament a embellir Génova, dotantla d' hermosas perspectivas y facilitant la construcció de uns edificis monumentals.

En los seus voltants, més elevats encare que la part alta de la ciutat, hi han construït bellíssimas cases de recreo habitadas en sa major part per extranjers.

F. DALMASES Y GIL.

¡Quin desengany!

ACCÉSIT EN LO CERTAMEN «LA SEBA»

LEMA: *Carbassejat.*

¡Oh! ¡Qui ho havia de dir
ni que m' ho haguessin jurat!
¡Jo véurem carbassejat
per una raspota així?

No m' creya que aquella mossassa
tant prudenta y recatada
me des així de suptada
una carbassa tant grossa.

Prés per ma boja fal-lera
no m' havia imaginat
véurem així desdenyat
per quell serafl d' aygura.

Jo no puch comprendrer pas
que tan cruel sigui ma sort,

jo no pessehi lo cor
de la rasa de Caifa!
Creyá trová amor fidel
á dins son cor amorós,
y lí trovo un pebrot mes gros
que la torre de Babel.
¡Malviatje las barbassas
del conceller Benjamí!

¿Ahont s' es vist donarme á mi
tals descomunals carbassas?
¡Jo tot un centurió!
jo, qu' ab dolsas parauletas
he conquistat mes raspetas
que hebreus matá Faraó.

¡Jo, qu' anant frenti 'ls soldats
ab l' ayre aquell tan guerrero
tan ayrós, tan sandunguero
y mirant á tots costats
tot fent la mitja rialleta,
totas las raspas suspiran
totas ab afany me miran
per veurer si 'ls faig l' aleta.

Quan me presento al passeig
més enjoyat que 'l rey Midas...
j'hasta á nyinyeras y á didas
arrivo á donar mareig!

Totas ab afany me buscan,
totas per mi se desvien
y algunas, molts cops me diuen
cosas que mon cap ofusean.

Y sent per tots admirat
y per més cors que sondeig
iper una raspota 'm vegí
tan vilment despiciat!

¡Mireus que m' estima poch
quan me dona un mico així!
si ab lo que me passa á mí
n' hi ha per tirá 'l casco al foch!

¡No pot això aná ni ab rodas!
mon cap á turbars' comensa,
ipotsé aquesta ximple's pensa
que 's te de casá ab Herodes.
¡Ahont va donya Pretenciosa!
iqué pot esperá milló
que hi vagí un Centurió
y la vulgui per esposa?

Ja present no deu tení
quan aixís me despècia
que li vaig comprar un dia
de cacahuets un trentí!

Las donas son aixís totas
á un soldat... ¡cà han de volgué!
creuen trová un concellé
y trovan un... ¡llimpia bòtas!

Mon honor està en perill
ab això prou de rahóns...
si no m' dona explicacions
la mato com á un cunill!

Ab paciencia tot s' alecsa;
avuy li tornaré á d'í
y si acás no m' dona 'l si
y de escoltarne se cansa,
acabaré tal querella
d' un modo que farà pò:
de primer... me mato jo,
y després... ¡mataré á n' ella!

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

Servay de fora

GRACIA.—La funció que tingué lloch lo diumenge prop passat en la distingida societat «Protectora Graciense», fou molt agradable y divertida.

Del programa que era compost tot de obres catalanas formaban part las bonicas produccions *Un beneyt del cabás* y *Indicis*, las quals foren regularment interpretadas pel director del quadro dramàtic D. Jaume Arqués y los senyors Paret, Cais, Ribas y Alorudo.

Demà tindrà lloch en la societat «La Banya Graciense», la inauguració de la temporada teatral en la que s' posarà en escena un aplaudit drama y la pessa *Sense sogra*.

Los balls que la societat «El Capullo», dona en la tarda dels días festius en lo bonich local de la mencionada societat se veuen molt concorreguts y lluhits.

SANT ANDREU DE PALOMAR.—En el teatro del Casino del Progrés, demà diumenge á la tarda, tindrà lloch una important funció á la memoria del ilustre fundador del Teatro Catalá, la qual ha sigut anunciatada per medi de ben combinats prospectes redactats en nostre idioma.

Las óbras escollidas son *Las joyas de la Roser* y *Las carbassas de Montroig*.

Cuberts los gastos de la funció, lo producte s' entregará á la Casa Asilo de la població.—V.

MANRESA.—Dijous de la setmana passada, en la Cervecería Catalana, se representà per primera vegada la popular sarsuela publicada en lo folletí de aquest periódich, *Lo somni de la Ignocència*. Obtingué un èxit notable.—A.

VICH.—Dissapte y diumenge passat ab justos y merecuts aplausos premia'l distingit públic que ocupava'l saló de espectacles del Centro Industrial, l'incontestable mérit del aventatjat artista musich senyor Cela, que sab treure de son violí, desde la veu humana y l'cant de multitud d'aucells, fins al só dels clarins d'é caballería.

Tingué que repetir algunas pessas per satisfacer las justas aclamacions del públic.

Diumenge próxim 29, debutarà en lo citat Centro la companyia dramática Castillos.—J. S.

À festa majó

Las campanas de La Escala tocan á festa majó,
tot lo poble vesteix gala,
balladas fan á la sala
y á la iglesia gran funció.

Tothom á rebre s' apresta
al forasté en son estatje
y del trevall fen protesta,
las barcas en só de festa
se gronxan prop de la platxa.

De las festas de la costa,
cap com La Escala per mí,
no s' per dí.
Ja podeu ferhi una apostà.

¿Fá que sí?

Munió de cassetas blancas,
com gay vol de papallons
revolteixan per las brancas;
per tot arreu caras francesas,
per totas parts amichs bons.

Platxa hermosa, mar galana,
oritzó pur y sens bel,
sol esplendent, terra ufana,
n' es La Escala catalana
per mí, l' escala del cel.

Que no hi ha poble en la costa
que n'ré l' puga competí,
no es per dí.
Ja podeu ferhi una apostà.

¿Fá que sí?

Platxa y carrers de la vila,
plens van d' animada gent
que riallera desfila,
en tant la cobla refila
atrayent tot lo jovent.

Lo foraster que veu noyas,
ja l' podeu dí enamorat;
no son noyas, que son toyas,
no son toyas, que son joyas,
qui no s' casa, es que s' casat.

De las noyas de la costa,
á La Escala per lluhí,
no es per dí.
Ja podeu ferhi una apostà.
¿Fá que sí?

A las balladas de sala,
lo pescadó ab l' hicendat
alterna, d' amor fen gala,
que entre l' poble de La Escala
regna sols fraternitat.

Las primorosas donzelas,
portan sos vestits millors
y al mostrá sus caras bellas,
del ball ne fan totas ellas
un hermos jardí de flors.

Que no hi ha en tota la costa
caronas com las d' allí,
no es per dí.
Ja podeu ferhi una apostà.
¿Fá que sí?

En la platxa á totas horas
hi ha sardanas; ¡quadro hermos!
al compás de las tenoras,
se confonen las senyoras
ab los sencills pescadós.

Y entre aquellas ninas bellas
marcan ls punts sonrient,
las barretinas vermelles
semblan pomells de rosellas.
que á sa gracia 'n fan present.

Las sardanas de la costa,
de La Escala van sortí,
no es per dí.
Ja podeu ferhi una apostà.
¿Fá que sí?

A n' al mar, hi ha grossa festa
tan bon punt la nit ha entrat,
si la vila n' es modesta
en cambi l' progrés li presta
sa llum, la electricitat.

Las vistas, quedan cegadas;
flamas creman per tots llochs,
Las barcas engalanadas,
ab fanals iluminadas;
y al *Cargol* castell de fochs.

La Escala, no té en la costa
qui la puga competí,
no es per dí.
Ja podeu ferhi una apostà.
¿Fá que sí?

Forasté que una vegada
hi ha estat, ja hi vol torná
y si grata es la arribada,
quan s' empren la retornada,
ab tristesa l' cor, se n' vá.

Y es que al deixar aquell poble,
del seu propi, fugir creu;
que s' allí la gent tan noble,
que si es que no té un cor doble,
no sé l' amor d' hont se l' treu!

De los pobles de la costa,
cap com La Escala per mí,
no es per dí.
Ja podeu ferhi una apostà.
¿Fá que sí?

Noves

Ab l' objecte d' anar enriquint la notable y en son gènero sens rival Biblioteca de LO TEATRO REGIONAL, publicarérem ab lo número d' avuy y el vinent la celebrada joguina que tant nom doná al mālaguanyat artista D. Miquel M. Palà y Marquillas, titulada *Als pens de costé!* preciós fí de festa quina acceptació y bonitat no habérem de recomanar ja que no 's tracta de cap obra desarreconada y sí de reconeguda popularitat.

Seguirán publicantse las millors obras de nostra escena catalana, quins exemplars sian de debó agotats, aixis com las que 's vagin estrenant ab èxit gran y verdader.

Bon comens ha tingut la present temporada teatral de Romea.

La funció inaugural se vegé concorregudíssima com feu assegurar per los seus preparatius. Hi assistiren los senyors gobernador civil, alcalde y capitá general.

La representació de las obres *Las joyas de la Roser* y *Cura de moro* sigué bona.

La nota principal de la vetllada consistí en la coronació del busto del inmortal poeta en Frederich Soler, avans de la qual se llegiren poesías que foren aplaudidas, especialment la que resultà esser de D. Angel Guimerà.

Al endemà diumenge per la tarde va repetirse dita funció y per la nit se posá *La Dida* y *L'Infanticidi*, debutant las senyoras Juaní y Alentorn.

Dilluns se posá en escena la comedia *La Suripanta*, que proporcioná una entrada escassíssima com pot ser may s' hagi vist.

Es d' aplaudir à la empresa la supresió del calificatiu *original*, ab que ha anunciat aquesta obra, quina ridícula insistència en la temporada passada, sigué tan censurada en lo camp literari.

En la nit aquesta, s' estrená una comedia castellana, en un acte, de D. Eduard Aulés, titulada *El vil metal*, comèdia que obtingué un èxit molt merescut perque abunda en situacions interessants, en bellissims pensaments y una versificació fluida com de costum en lo celebrat autor.

Diumenge à la nit se posá l' aplaudit drama de Soler *La bruixa*, obtenint bon desempenyo.

Lo conegut y celebrat poeta J. Aladern está terminant un trevall històrich-descriptiu de la vila d' Alcover, de la època romana fins als nostres días.

Constará d' un volum de 60 planas y 's vendrà al preu de una pesseta.

La empresa del teatro Novetats ha publicat ja ls cartells de la nova temporada de companyia catalana-castellana pera 1895 à 96.

En l' important quadro qu' estarà dirigit per D. Anton Tutau, hi figuren apreciables artistas aplaudits per nostre públich en diferents temporades.

La empresa té en cartera oon número d' obres de reputats autors dramàtichs y durant la temporada se 'n posarán algunas de gran espectacle.

La festa de repart de premis del humoristich Certámen «La Seba», celebrada en la nit del diumenge passat, no desmeresqué en res à la dels anys anteriors. Se convocà allí tot lo més granat d' entre l' element

jove de nostres poetas, lo qual no es d' estranyar, atrets per lo desitj de passar unas horas d' expansió y bonhumor.

S' aplaudiren los autors premiats y 's celebraren los trevalls llegits, d' entre quinas firmas recordém: Givanel, Coll, Andrés, Barbany, Llenas, Bonavia, Llimoner, Ramon R., Ll. Salvador, Aladern, Domenech, Pujadas, Asmarats, Ribó, González y Pons.

Alguns dels més importants trevalls ja tindrán ocasió de llegirlos nostres lectors en lo present número

Aquesta nit en la societat coral «La Barretina», s' hi donarà una funció extraordinaria á benefici de tres joves que han entrat à la quinta actual.

Se posarà en escena lo drama *Las francesillas*, lo monòlech *L'últim grahó* y s' estrenarà la pantomima *Casto et infame*.

També hi pendrá part lo coro de la societat.

La coneuguda tiple de sarsuela Concha Segura sigué víctima fa pochs días d' un sensible accident ocorregut durant la representació de *Los dineros del sacristán*, en lo teatro Circo, de Murcia.

Pera la primera mutació va donarse l' avis avans de temps, y al aixecar un dels bastidors enganxà à dita artista que caigué desde l' altura d' un metro, produintse contusions que la privaren de continuar la representació.

En lo Jardí Espanyol estant donantse las últimas funcions de la temporada, la qual ha resultat fructuosa en molts conceptes. Per aquest motiu ha vingut posantse casi à diari la obra de més gran èxit que s'hi ha representat, complahentnos fer constar que ha sigut catalana y publicada en lo folletí d' aquest periódich. Nos referim à *Lo somni de la Ignocencia* quinas representacions han passat de vuitanta.

La distingida societat «Centro Cómico», inaugura dilluns passat la temporada de 1895 à 96 celebrant un lluhidíssim ball en la platea del elegant teatro Líric, que 's vegé concorregut extraordinariament.

L' afortunat teatro Eldorado ha conseguit l' aplauso unànim pel nou quadro de sarsuela que ha presentat.

Totas las obres posadas fins ara en escena han obtingut un desempenyo esmeradíssim, enduyentzen los majors elogis la celebrada tiple senyoreta Pretel y la senyora Montañés, y los senyors Pinedo, Talavera, Fernández y Oliva, fentse també dignes de simpatia los demés artistas de la companyia.

Al Circo Ecuestre, quinas funcions ja son fí de temporada, s' hi donan las de benefici dels principals artistas.

Dimecres hi tingué lloch, la del intelligent administrador D. Fernando Guerra, persona que conta ab numerosa relació y simpatías en nostra ciutat.

Dijous de la setmana passada l' apreciable artista de sarsuela senyor Escrivá sigué víctima de un desgraciat accident en ocasió de donar la funció del seu benefici en lo teatro Jardí Espanyol.

Estava representant la sarsueleta valenciana *Carra-cuca* en la qu' ell desempenyaba lo protagonista, quan impensadament se li disparà l' arma de foch uns ins-

tants avans del precís, rebent tota la fogonada á la part dreta de la cara.

Sigué auxiliat per sos companys de treball, tan bon punt se'n donaren compte, tenint de suspendrers la representació.

Afortunadament lo mal no fou grave y l' artista se trovará aviat en condicions pera tornar á repender la seva tasea artística.

L' «Orfeó Bilbaí» esperat ab verdader desitj en nostra ciutat, y que arribá per fi, dimars passat, ha sigut objecte de carinyosas manifestacions en tots los actes en que desde alashoras ha pres part.

Nostre públich, tan amant de la música, no 's cansa de fer l' elogi del bon gust ab qu' executa l' Orfeó, son extens y variat repertori.

Ben vingut sia á la terra catalana y també sia grat lo recort que se n' emportin.

Per ahir vespre estava anunciata en lo teatro Romea l' estreno d' una loa titulada *Al cim de la gloria*, dedicada al geni d' en Frederich Soler.

La companyia coreogràfica de Giovanni Ansaldi que actuá últimament en lo teatro Eldorado d' aquesta ciutat, ha debutat ab molt éxit en lo Apolo de Valencia.

D. Ignocent López Bernagosi

Divendres passat morí en aquesta ciutat D. Ignocent López Bernagosi, lo popular editor y l' que més impuls doná á la publicació d' obres catalanas en lo comens de nostre Renaixement literari.

Unit ab estret llas de verdadera amistat ab qui fou lo més celebrat de nostres autors dramàtics en Frederich Soler, sigué qui doná á coneixer sas primeras obres, tresor avuy de la nostra escena.

Editor dels populars setmanaris catalans *La Campana de Gracia* y *La Esquella de la torratxa*, no cal fer constar quant y quant ajudá al encarinyament y per lo tant al cultiu de nostra estimada parla.

Era persona digne d' estimació per son bon tracte y bon sentit. Per aquest motiu ha sigut sentidíssima tan sensible pérdua, qual dol se mostrá clarament diumenge passat, ab la numerosa concurrencia que assistí al enterro.

Rebi sa estimada família, ab la que fa molts anys nos uneix verdadera amistat, lo mes sentit pésam d' aquesta Redacció, fentlo extensiu á las dels apreciats colegas citats més amunt.

Havem tingut ocasió de veurer la nova revista quinzenal de *Sport* titulada *El Velo* y que veu la llum á Reus.

Es sens dupte aquesta revista una de las més importants en son género, y potser única, considerant lo seu preu econòmic y l' estar presentada ab notable luxo.

Se ven á 10 céntims. En nostra ciutat pot adquirirse en lo kiosco de Calaf, situat á la Rambla de las Flors apropi de Betlem.

Ha quedat oberta fins al 15 d' Octubre próxim la matrícula pera las classes de solfeig, piano, cant y composició en l' «Institut Musical» dirigit per D. Lluís Millet y D. Joseph M. Comella, instalat en lo carrer Dufort, 1, 1er (Orfeó Català).

A més del gran número de obres notables que tenim anunciadas pera donar en lo folletí, nos plau adelantar los títuls de tres més que segurament nostres lectors se n' enterarán ab gust. Tals son *Las ametllas d' Arenys* y *Un embolic de cordas* del celebradíssim autor D. Joseph M. Arnau y la també popular *A pet y á repet...* de Campmany.

Cul de sach

Avís collocat á la porta del Teatro d' un poble de mala mort, á l' hora anunciada pera començar la funció.

«Com que ja es l' hora de escomençar la funció de la comèdia y ls poca-paraula dels comediants encara no han vingut queda suspenguda Mirarém de ferla un altre dia. Veloaqüil.

«Aquel que ja s' hagüés gastat els cortos comprant entradas ó llunetas y no hi estiga conforma... no sabém que diri.»—X.

Enigmas

Xarada

En la catalana escena orgulleixen los seus noms, artistas que la sua gloria també ho es de la regió, que del regional Teatro una historia donan d' or...

Iscle Soler, Bonaplata, que ab companya del autor, d' aquell *prima-dos* insigne que avuy ab dol plorém tots, seguint d' uns altres la vía no estronqueu los vostres llors y al Teatro de la terra orgulliu ab creacions...

Jo os saludo y tot os llenso puig que *ters* en la regió que constants al gran Talia trasplanteu ab vostres dons, del qui honra á Catalunya jo dos conto admirador. ¡Avant actors de un Teatro que avuy plora al fundador! ¡Catalans que vostra via Catalunya premia ab tot!

SISQUET DEL FULL.

Las solucions en lo próximo número

* * *
Solució á la xarada del número 188.—A-la-ban-sa.

Solucions dels insertats en lo número 189
XARADA.—A-ger-ma-nats.

Correspondencia

Jaume Roca Fós: no acceptém tals proposicions.—Agustí Ferrer: encare que ho fos no voldría dir res.—Joseph Puig Pallo: més concís potser aniria.—E. Cubell: anirem veyem lo qu' envihi.—Lluís de Martorell: ja ho tenim present pero un hom no sap per ahont girar-se.—Joana Torrens: te disposició.—Llorenç Bonastrells: sols una, la segona.—Dolors Riera Batlle: mil gràcies.—Vicente Meseguer y Lacruz: no coneixém cap trevall del seu nom pero la lletra no 'ns es descoberta.—S. Folch: estudihi més.—Silvestre Xato: veurém de aproveitar algo.—B. Montagut y Font: vagí fent que vosté 'n sabrà.—Roch Martínez: te algunas imperfeccions difícils d' arreglar.—Anton Sabater y Mur: es un gènere tan gastat que no l' admitem.—Joseph Mozo: dedicatorias á individuos que l' públich no coneix se n' ha abusat massa.—Romeu Roman: ho fa desastrosament... ¿quants anys té?—Joseph Subirana: alguns.—Marti Rovell: es cosa que depent de moltes circumstancies.—F. Colom: carta per correu—Joseph Talma: si ho fá tan be com diu, te de provarlo perque l' creguém.